

بنام خداوند بخشنده و مهربان

DATA COLLECTION METHODS

*Mahnaz Jabraeili
Ph.D. Nursing*

انتخاب روش جمع آوری اطلاعات

- مناسب مسئله تحقیق
- مناسب برای تست فرضیه یا پاسخ به سئوالات و پوشش دادن اهداف تحقیق
- مناسب با تعاریف عملیاتی از متغیرهای تحقیق
- توجه کامل به مروری بر مطالعات
- در نظر گرفتن محیط و جامعه پژوهش
- توجه به بودجه و تجهیزات
- توانایی پژوهشگر

انواع روش های جمع آوری اطلاعات:

Observation

Interview

Questionnaire

Physiological or Biological
Measurements

**Primary
Sources**

**Secondary
Source**

Records or Available Data

مشاهده

(مشاهده روشی است که در آن رفتار و مشخصات موجودات زنده اشیاء و پدیده ها
ملاحظه و ثبت می گردد).
مشاهده باید عینی و سیستماتیک و به عبارتی دیگر علمی باید باشد.

مزایای مشاهده:

- اعتبار بالا و اطمینان بیشتر به اطلاعات جمع آوری شده
- بهترین شیوه جمع آوری اطلاعات در مورد کودکان و بیماران روانی است.
- مشاهده کننده می تواند کل موقعیت را ببیند و توالی رخ داده ها را تعیین کند.
- پژوهشگر وابسته به پاسخ شرکت کنندگان نیست.
- اطلاعات مورد نیاز به سهولت جمع آوری می شوند.

معایب مشاهده:

- 1- تاثیر حضور پژوهشگر در رفتار مشاهده شوندگان
- 2- محدود بودن اطلاعات و تعداد نمونه ها (محدود بودن محیط دید)
- 3- تاثیر عوامل فرهنگی و درك شخصي در مشاهده (Bias)

مصاحبه: بیشتر در تحقیقات توصیفی از آن استفاده می شود (اطلاعات در
باره حقایق، عقاید، نگرشها و اعتقادات)

انواع مصاحبه:
Unstructured
Structured
Semi structured

مزایای مصاحبه:

- در افراد بی سواد، نابینا و بچه ها بهترین وسیله کسب اطلاعات است.
- می توان رفتارهای غیر کلامی و نحوه سبک کلامی را بررسی و مشاهده کرد.
- 3. می توان واکنش ها را خیلی عمقی بررسی کرد

معایب مصاحبه:

1. نمی توان تعداد زیادی از افراد را در مدت کوتاه مورد مطالعه قرار داد.
2. استخراج اطلاعات و تجزیه و تحلیل در مصاحبه مشکل است.
3. نمونه ها ممکن است تحت تاثیر ویژگی ها و رفتار مصاحبه شوند قرار گیرند.

شرایط تهیه و تنظیم پرسشنامه:

وجود مقدمه (علل تنظیم پرسشنامه وهدف مورد نظر)
سوالات باید جالب واز نظر روانی موجبات همکاری را فراهم آورد
هر سوال فقط يك مطلب را برساند
اجتناب از بکار بردن لغات وکلمات نامانوس وسوالات مبهم، منفی، تحریک کننده وهدایت کننده
سوالات باید طوری طرح شوند که نیاز به توضیح اضافی نداشته باشد.

نکات زیر را در حین طراحی در نظر بگیرید

1- پرسشنامه باید ساده و کوتاه طراحی شود. زیرا بلند بودن آن منجر به خستگی پاسخگو می‌شود.

2- از سوالات دو قسمتی استفاده نکنید.

مثال: آیا خشکی دهان و تپش قلب دارید؟

مثال: آیا از رفتار پزشکان و پرستاران راضی هستید؟

3- از بکار بردن اصطلاحات تکنیکی و تخصصی و همچنین کلمات اختصاری اجتناب کنید.

مگر آنکه مطمئن باشید پاسخگو معنی آنها را می‌داند.

4- از سوالات راهنما و القاء کننده اجتناب کنید.

مثال: مگر نه؟ آیا موافقید که...؟

فکر نمی‌کنید بودجه کمی صرف بهداشت و درمان می‌شود؟

6- در سوالات بسته گزینه‌ها باید تمامی پاسخهای ممکن را در بر گرفته باشد.

7- سوالات باید واضح و بدون ابهام باشد.

مثال: آیا با بستن لوله موافقید یا خیر؟

8- پیش داوری نکنید.

مثال: «آیا از کارت اعتباری خود راضی هستید؟»

9- از کلمات احساسی و عاطفی استفاده نکنید.

10- از پرسیدن سوالات دارای فعل منفی بپرهیزید. مخصوصاً سوالات منفی در منفی.

«من با عدم انجام غربالگری مرض قند مخالفم»

11- بهتر است از ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات مشهور اجتناب کرد.

12- سوالات به زبان عامیانه باشد

مثال: روزانه چقدر پروتئین مصرف می‌کنید

- سوالاتی نپرسید که احتمال می‌دهید در حافظه پاسخگو نباشد.

مثال: «12 سال قبل درآمد همسرتان چقدر بوده است؟»

14- بهتر است در تمامی سوالات همیشه گزینه «نمی‌دانم» را جای دهید

15- گزینه‌ها نباید با هم همپوشانی داشته باشند

چه تعداد کتاب طی یکسال اخیر خوانده اید؟

10-15

□ 5-10 عدد

□ 1-5 عدد

□ . عدد

انواع سئواللات :

سئواللات دموگرافيك
سئواللات باز (Open-Ended)
سئواللات بسته (Closed-Ended)
Multiple- Choice
Likert Scale

■ مزایای پرستشنامه

1. وقت گیر نیست.
2. اطلاعات را از نمونه و سیمی بدین طریق می توان به دست آورد.
3. تجزیه و تحلیل سئوالات بسته نسبتاً آسان است.
4. امکان بی نام بودن شرکت کنندگان موجود است.
5. روش ساده و کم هزینه است.

معایب پرسشنامه:

1. امکان دارد پاسخ دهنده بعضی موارد را حذف کند و جواب ندهد.
2. افراد بی سواد حذف می شوند.
3. عده ای پرسشنامه را بر نمی گردانند.
4. تجزیه و تحلیل سئوالات باز مشکل است.
5. عدم تفهیم بعضی سئوالات و احیاناً پاسخ نادرست

اندازه گيري هاي فيزيولوژيكي: فيزيكي، شيميايي، ميكروبيولوژيكي و آناتوميكي

مزایا:

اطلاعات عيني تر و دقيق تري به ما مي دهد.

معایب:

گراني و آشنايي با طرز کار آن ها

یادداشت ها و اطلاعات در دسترس:

مزایا:

1. در مطالعات Retrospective کاربرد دارد.
2. از نظر زمان و هزینه مقرون به صرفه است.

معایب:

1. عدم دسترسی همیشه به همه اطلاعات
2. صحت ، اعتبار و کیفیت پایین اطلاعات

چگونگی نگارش مقاله فارسی

ضرورت تهیه مقاله

تهیه گزارش نتایج و مطالعات پژوهش‌های علمی مهمترین مرحله پژوهشگری به شمار می‌آید.

➔ پژوهش زمانی کامل است که نتایج آن در اختیار جامعه علمی گزارده شود.

➔ به سخن دیگر، اگر پژوهشگر نتواند یافته‌های پژوهش و نتایج اقدامات علمی خود را در اختیار سایر پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار دهد، پژوهش او هر اندازه هم مهم باشد به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد.

روشهاي ارائه مقالات علمي

چاپ در مجلات علمي

ارائه به همایشها و سمینارهاي معتبر علمي

بخش‌های مختلف يك مقاله علمي

عنوان

مؤلف و سازماني که به آن وابسته است .

چکیده

مقدمه

روش

نتایج

بحث

مراجعه و ماخذ

عنوان مقاله

عنوان مقاله باید مفهوم اصلی پژوهش را نشان دهد. به سخن دیگر، عنوان باید به طور خلاصه مضمون اصلی پژوهش و متغیرها یا مسائل نظری مورد پژوهش و رابطه بین آنها را نشان دهد. مثالی از یک عنوان خوب این است: "تأثیر وضعیت بدن بر حجم باقیمانده معده در نوزادان نارس".

مؤلف و سازمانی که به آن وابسته است

در صفحه عنوان پژوهشنامه ، به دنبال عنوان پژوهش ، نام مؤلف یا مؤلفان ذکر می شود و در زیر آن نام مؤسسه مثلاً دانشکده یا دانشگاهی که هر یک از مؤلفان یا پژوهشگران در آن مشغول به کاری آید .

چکیده

➤ در آغاز مقاله خلاصه ای بسیار فشرده از مراحل و نتایج پژوهش آورده می شود که چکیده نام دارد.

➤ چکیده به خواننده کمک می کند تا به سرعت از محتوی پژوهشنامه آگاه گردد. غالب خوانندگان ابتدا چکیده یک پژوهشنامه را مطالعه می کنند و بر اساس محتوای چکیده تصمیم می گیرند که به خواندن متن ادامه دهند یا نه. بنابراین، سعی کنید چکیده را گیرا بنویسید و در آن نکات اصلی پژوهش را منظور نمایید.

چکیده مقالات نظری

مقدمه

روش کار

یافته ها

بحث و نتیجه گیری

مقدمه مقاله

➤ بلافاصله پس از چکیده مقاله بخش **مقدمه** یا **معرفی** آغاز می شود. در این بخش موارد زیر منظور می شوند :

- 1- هدف پژوهش
- 2- مسئله مورد پژوهش
- 3- فرضیه یا فرضیه ها
- 4- جایگاه مسئله مورد پژوهش در رابطه با پژوهشهای مربوط به آن .

مقدمه مقاله

تحقیقات را بایکدیگر تلفیق کنید و درارتباط با یکدیگر مورد بحث و بررسی قرار دهید.

نوعی تداوم منطقی بین تحقیقات گذشته و جاری برقرار نمایید.

از کل بحث يك نتیجه گیری در رابطه با موضوع تحقیق به عمل آورید و آن را به موضوع خودتان ربط دهید.

روش

➤ در این بخش از مقاله **روش جمع** آوری و تحلیل داده ها و نحوه اجرای پژوهش معرفی می شوند . از آنجا که خوانندگان پژوهشنامه از طریق خواندن این بخش با نحوه انجام پژوهش آشنا می شوند ، لازم است تمامی اجزای ضروری به طور خلاصه در اینجا نوشته شوند .

روش

➤ در واقع بخش روش دو هدف را دنبال می کند:

➤ (1) پژوهشگران دیگر با مطالعه این بخش، اگر بخواهند، بتوانند آن پژوهش را به دقت و با رعایت کلیه جزئیات تکرار کنند.

روش

➤ روش قلب مقاله علمي است.

➤ روش از چند بخش فرعي
درمقاله هاي تحقيقات تجربی
تشکیل می شود:

1-آزمودنیها یا شرکت کنندگان

2-وسیله و ابزار

3- شیوه اجرا

آزمودنیها یا شرکت کنندگان

➤ در این قسمت تعداد افراد شرکت کننده در تحقیق ،جنس و سن و سایر اطلاعات ضروری نوشته می شوند.

➤ روش نمونه گیری ذکر میشود.

➤ چنانچه آزمودنیها به چند گروه تقسیم میشوند،تعداد آنها ذکر میشوند.

وسيله و ابزار

- در این قسمت ابزارها یا وسایل تحقیق معرفی می گردند.
- اگر وسیله مورد استفاده يك ابزار استاندارد و شناخته شده است، ذکر نام آنها کفایت میکند.
- اگر وسیله مورد استفاده شناخته شده نیست و محقق ساخته است باید در باره چگونگی تهیه آن توضیح داد.
- گزارش روایی (validity) و پایایی (Reliability) پرسشنامه و آزمونها الزامی است.

شیوه اجرا (Procedure)

- تمام مراحل اجرای تحقیق به طور خلاصه وصف میشود.
- نحوه تشکیل گروههای مختلف آزمایشی و گواه، دستورالعملهایی که به آزمودنیها داده شده،
- طریق اعمال متغیر مستقل
- روش ثبت متغیر وابسته
- تعریف متغیرها

نتایج (Results)

در بخش نتایج یا یافته ها ،
توصیف کلامی مختصر و مفیدی از
آنچه به دست آمده است ارائه می
شود . همچنین اگر از آمار برای
تحلیل و تفسیر نتایج استفاده
شده است اطلاعات آماری لازم
نیز گزارش می شوند . معمولاً در
پژوهشهای آزمایشی هم از آمار
توصیفی استفاده می شود و هم
از آمار استنباطی

نتایج (Results)

- در ارائه یافته ها و نتایج ذکر این نکته که کدام فرضیه رد و کدامیک تایید نشده اند الزامی است.
- در باره یافته ها بحث نکنید.
- نتایج را با استفاده جدول و شکل نشان دهید.
- استفاده از جدول و شکل در صورتی مجاز است که خواننده را در فهم نتایج کمک کند.

بحث (Discussion)

- گاهی به آن بحث و نتیجه گیری می گویند.
- یافته ها و نتایج تبیین و تفسیر میشوند و با ادبیات مربوط به موضوع تحقیق مربوط میشوند.
- در این بخش لازم شباهتها و تفاوتهاي بين نتایج تحقیق با تحقیق های قبلي روشن گردند.
- بخش بحث کل مقاله را به هم مرتبط میکند.
- در تنظیم این قسمت سعی شود نتایج با توجه به نظریه های موجود تبیین گردند.

Discussion بحث

- در هنگام تهیه بخش بحث باد سعی کرد مطالب به گونه ای تهیه کرد که به این سوالات پاسخ دهند:
- 1- تحقیق من چه کمکی به پیشبرد علم کرده است.؟
- 2- تحقیق من در حل مسئله ای که در بخش مقدمه مطرح شده چه کمکی کرده است؟
- 3- چه نتیجه گیریها و تلویحات نظری از تحقیق من قابل استخراج است.؟

بحث (Discussion)

- زمینه های کاربرد احتمالی
- مشکلات و نقاط ضعف تحقیق
- پیشنهادات بای کسانی که میخواهند در آینده کار کنند.

منابع

بخش **مراجع** پژوهشنامه فهرست اسناد مربوط به مطالبی را که در متن به آنها اشاره شده است شامل می شود . نقش فهرست مراجع پیوند دادن پژوهش با ادبیات پژوهشی مربوط به آن است . دقت کنید که تمامی مراجع و مأخذی را که در متن به آنها استناد کرده و یا مورد استفاده قرار داده اید در فهرست مراجع بیاورید .

- با تشکر از توجه شما

